

Datum
2021-05-26Diarienummer
KS-2021/1228.109Handläggare
Yvonne Sawert
Yvonne.Sawert@huddinge.se

Kommunstyrelsen

Ds 2021:13 Nationell plan för trygghet och studiero – svar på remiss från utbildningsdepartementet

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande, daterat den 26 maj 2021, överlämnas till Regeringskansliet, Utbildningsdepartementet som Huddinge kommuns yttrande över Nationell plan för trygghet och studiero (Ds 2021:13).

Sammanfattning

Utredningen Nationell plan för trygghet och studiero (Ds 2021:13) har haft till uppdrag att ta fram förslag till en nationell plan för skolans arbete med trygghet och studiero. De lagändringar och ändringar i läroplanerna som föreslås förväntas träda i kraft den 1 juli 2022.

Utredningen konstaterar att trygghet och studiero berör många delar av skolans uppdrag och det finns inte en åtgärd som ensam löser de utmaningar som finns. Det väsentliga är dock en strukturerad och varierad undervisning där kunskaper och värden är integrerade. Även goda relationer mellan lärare och elever och mellan elever lyfts.

I förslaget till nationell plan skrivs att arbetet för att skapa trygghet i utbildningen i första hand är sammankopplat med skolors arbete med normer och värden samt ett gemensamt agerande mot kränkande behandling. Därför knyter trygghet samman med utbildning och studiero med undervisning i den nationella planen.

I utredningen understryks att ansvaret för trygghet och studiero inte kan läggas på enskilda individer utan måste bäras av hela organisationen. Samtidigt konstaterar de att det varken i skollagen, läroplaner eller i andra författningar finns en definition av studiero och att trygghet och studiero är olika saker.

I förslaget till nationell plan för trygghet och studiero föreslås ett antal åtgärder inom flera områden som kan sammanfattas i åtta punkter.

I förslaget lyfts att;

- Ansvaret för det förebyggande arbetet inom trygghet och studiero och terminologin förtydligas.

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Kommunstyrelsens förvaltning
141 85 HuddingeBesök
Kommunalvägen 28

Tfn vxl 08-535 300 00

huddinge@huddinge.se
www.huddinge.se

Datum
2021-05-26Diarienummer
KS-2021/1228.109

- Regleringen av det systematiska kvalitetsarbetet förtydligas.
- Huvudmannen ska ha ett tydligare ansvar för klagomålshantering.
- Lärare och rektorer ska få bättre tillgång till befintligt stöd när det gäller trygghet och studiero.
- Elevernas delaktighet i arbetet med ordningsreglerna ska säkerställas och hur de följs ska följas upp.
- Mobiltelefoner ska endast användas efter lärarens instruktion när undervisning pågår.
- Skolpersonalens befogenheter att ingripa fysiskt är inte tillräckligt tydliga.
- Tillfälliga placeringar ska vara enklare att genomföra.

Ärendet är samberett tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen och gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen.

Förvaltningens ser positivt på utredningens förslag. De svar som lämnas är kring klagomålshantering, definition av begreppet studiero, mobilförbud och skolpersonalens ökade befogenhet att avvärja oroliga situationer.

Beskrivning av ärendet

Utredningen för Nationell plan för trygghet och studiero har haft till uppdrag att ta fram förslag till en nationell plan för skolans arbete med trygghet och studiero. De lagändringarna och ändringarna i läroplanerna som föreslås förväntas träda i kraft den 1 juli 2022.

Utredningen konstaterar att trygghet och studiero berör många delar av skolans uppdrag och det finns inte en åtgärd som ensam löser de utmaningar som finns. Det väsentliga är dock en strukturerad och varierad undervisning där kunskaper och värden är integrerade. Även goda relationer mellan lärare och elever och mellan elever lyfts.

I förslaget till nationell plan skrivs att arbetet för att skapa trygghet i utbildningen i första hand är sammankopplat med skolors arbete med normer och värden samt ett gemensamt agerande mot kränkande behandling. Därför knyter trygghet samman med utbildning och studiero med undervisning i den nationella planen.

I utredningen understryks att ansvaret för trygghet och studiero inte kan läggas på enskilda individer utan måste bäras av hela organisationen. Detta samtidigt som man konstaterar att det varken i skollagen, läroplaner eller i andra författningar finns en definition av studiero och att trygghet och studiero är olika saker.

I förslaget till nationell plan för trygghet och studiero föreslås ett antal åtgärder inom olika områden som kan sammanfattas i åtta punkter;

- Ansvaret för det förebyggande arbetet inom trygghet och studiero och terminologin förtydligas.
Huvudmannen ska säkerställa att det bedrivs ett förebyggande arbete på skolenheten som syftar till att skapa trygghet och studiero.
- Regleringen av det systematiska kvalitetsarbetet förtydligas.
Det ska anges i skollagen att huvudmannen och rektorn utöver att följa

Datum
2021-05-26Diarienummer
KS-2021/1228.109

upp utbildningen även ska analysera de bakom liggande orsakerna till uppföljningens resultat.

- Huvudmannen ska ha ett tydligare ansvar för klagomålshantering.
Statens skolverk ska ges i uppdrag att ta fram informationsmaterial som skolor kan använda i sin kommunikation med vårdnadshavare om vilka rättigheter och skyldigheter som skolan respektive vårdnadshavare har.
- Lärare och rektorer ska få bättre tillgång till befintligt stöd när det gäller trygghet och studiero.
Statens skolverk ska tydliggöra och förstärka sin kommunikation när det gäller vilket stöd som finns för lärare och rektorer i deras arbete med att såväl förebygga som upprätthålla trygghet och studiero.
- Elevernas delaktighet i arbetet med ordningsreglerna ska säkerställas och hur de följs ska följas upp.
Det ska även fortsättningsvis vara rektorn som beslutar om skolans ordningsregler men det ska tydliggöras att eleverna ska vara delaktiga.
- Mobiltelefoner ska endast användas efter lärarens instruktion när undervisning pågår.
I förskoleklassen, grundskolan och motsvarande skolformer, fritidshemmet, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning vid undervisningen endast förekomma efter lärarens instruktion.
- Skolpersonalens befogenheter att ingripa fysiskt är inte tillräckligt tydliga.
Det ska framgå av skollagen att all skolpersonal ska få vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Det ska uttryckligen anges att dessa åtgärder innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar.
- Tillfälliga placeringar ska vara enklare att genomföra.
Det ska anges i skollagen att en rektor vid tillfällig omplacering inom skolenheten får besluta att eleven ska ges enskild undervisning eller undervisning i en särskild undervisningsgrupp.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen ställer sig positiv till flera av utredningens förslag. Positivt är förtydligandet att det är kopplat till huvudmannens ansvar att skyndsamt utreda klagomål mot utbildningen. Dock anser förvaltningen att många klagomål i första hand kan hanteras av rektor.

Förvaltningen menar det är bra att elevens rätt till undervisning förstärks. Studiero är ett begrepp som behöver definieras.

Kommunstyrelsens förvaltning ser inga hinder för att genomföra det mobilförbud som föreslås. Lärare ska enligt det nya förslaget kunna omhänderta elevens mobiltelefoner i förebyggande syfte, inte som idag, endast när mobiltelefoner stör undervisningen. Idag har många skolor ordningsregler/överenskommelser för att hantera mobiler så att de inte stör. Mobilförbud bör kopplas till skolornas

Datum
2021-05-26Diarienummer
KS-2021/1228.109

ordningsregler. Det är välkommet att författningen förtydligar de händelser som rör kränkande situationer vid exempelvis filmning eller fotografering.

Det är positivt på att skolpersonal får ökad befogenhet att avvärja oroliga situationer. Dock ska poängteras att den ökade rättigheten sannolikt medför behov av kompetensutveckling hos skolans medarbetare kombinerat med ett stödmaterial.

Förvaltningens uppfattning är att det är bra att begreppet studiero kopplas direkt till undervisning. Att definiera studiero är av stor vikt för att utveckla uppföljningsarbetet. Definitionen bör dock ytterligare förtydligas för att möjliggöra en stringent uppföljning.

Utredningen syftar till att alla barn ska få den utbildning som de har rätt till. Barnets rätt är här i fokus och bidrar till varje enskilt barns bästa. Social hållbarhet inkluderar bland annat barns rättigheter, ett inkluderande och jämlikt samhälle varför utredningen har ett hållbarhetsperspektiv.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förslaget bedöms inte innebära några ekonomiska konsekvenser. Utredningen, Nationell plan för trygghet och studiero, innehåller lagändringar och ändringar i läroplanerna. Dessa ändringar kommer att ge ett förändrat arbetssätt för skolans medarbetare. Särskilt berörs rektorer och lärare.

Camilla Broo
Kommundirektör

Patrik Forshage
Biträdande kommundirektör

Bilagor

Bilaga 1. Nationell plan för trygghet och studiero (Ds 2021:13)

Beslutet ska skickas till

Regeringskansliet, Utbildningsdepartementet
Barn- och utbildningsförvaltningen
Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen